

RENET Uudelleenkäyttöverkoston perustaminen

CIRCWASTE- Kohti kiertotaloutta, loppuseminaari 26.10.2023

Janne Kilpiö, Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

Verkoston perustaminen

Mitä uudelleenkäyttötoimijat haluavat?

Uudelleenkäyttöverkostoista tehty kansainvälinen tutkimus

➤ Verkoston tärkeitä tehtäviä:

- Lobbaus
- Yhteistyö
- Tapaamiset/tapahtumat
- Laadun parantaminen
- Hallinnointi ja rahoitus

Lähde:

- https://www.kierratyskeskus.fi/tietoa_meista/hankkeet/circwaste_-_kohti_kiertotaloutta

- Uudelleenkäyttötoimijoille lähetetty alustava kysely

Verkoston perustaminen

- Toiminta alusta asti avointa, kaikki mukaan keskusteluun
- Verkosto perustettiin marraskuussa 2022: **RENET**
Uudelleenkäyttöverkosto ry (RENET Reuse Network Finland)
 - Työryhmätyönä säännöt ja toimintamalli
 - Säännöt mahdollistavat kaikenlaisten uudelleenkäyttötoimijoiden liittymisen
 - www.renet.fi
- **Tärkeää perustamisvaiheessa:** Luottamuksen rakentaminen, kaikille yhteisistä asioista keskusteleminen, aika

Tapahtumat

➤ Miksi tärkeitä?

- Verkoston toiminnan ydin! Koska alla olevia asioita verkostojäsenet kaipaavat:
- **Yhteistyö:** kokeilut, projektit, yhteistoiminta.
- Verkoston **koulutus**, yhteinen **viestintä**.
- **Tiedon ja taidon** jakaminen.
- **Verkostoituminen** alan toimijoiden kesken.

➤ Mitä teemoja?

- 28.4.2022 - **Kick off** (Perustamissuunnitelma & työryhmien perustaminen)
- 22.11.2022 – **Uudelleenkäytön aika on nyt!** (Verkoston perustamiskokous & työpajat)
- 25.4.2023 – **Kevätpäivä** (Laatu uudelleenkäyttötoiminnassa & verkostoituminen)
- 7.11.2023 – **Syyspäivä** (hankkeen yhteenveto, RENET tulevaisuus, uudelleenkäytön pyöreä pöytä)

Uudelleenkäyttö ja laatu

Laatuajattelun kokonaisuus

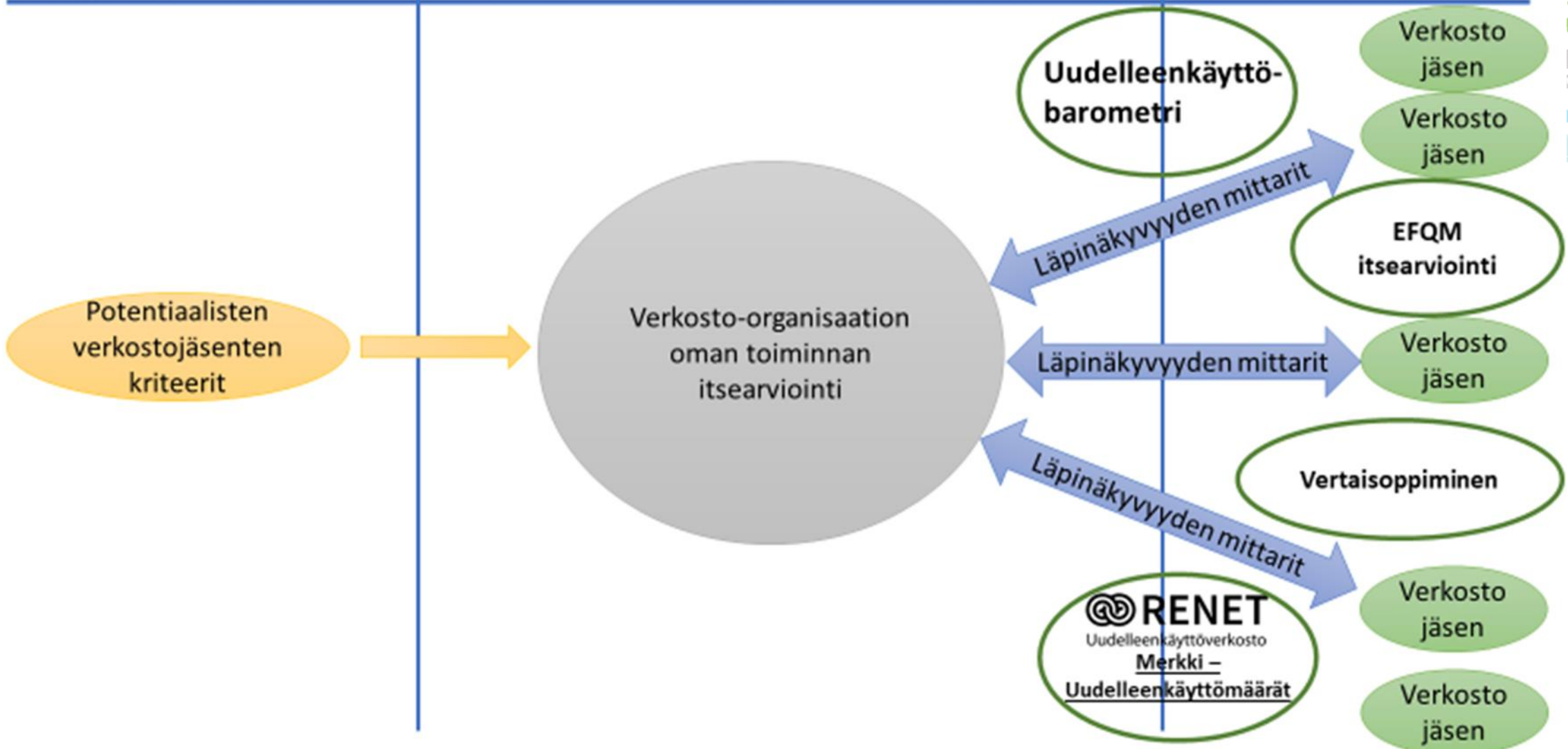

RENET - laatuajattelun kokonaisuus

Laatuajattelun kategoria:
Jäsenysshakemus

Laatuajattelun kategoria: **Organisaation oma toiminta**

Laatuajattelun kategoria:
Jäsenet

Ympäristösäästölaskenta

- **Mitä:** Säästettyjen luonnonvarojen ja vältettyjen CO₂-päästöjen laskenta. **Kenelle:** Varsinaisille jäsenille
- **Miten:** Paino- tai kappaletieto RENET:ille Suomessa uudelleenkäyttöön saatettujen tuotteiden määrästä, vastineeksi luonnonvarasäästöluvut.
- **Laskenta tehdään tuoteryhmittäin:** Tekstiilit, sähkö- & elektroniikkalaitteet, huonekalut, rakennustarvikkeet, astiat, kodintuotteet, urheiluvälineet, kengät, kirjat, polkupyörät.
- **Laskenta perustuu:** Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen kiertotalouslaskentaan, joka osoittaa uudelleenkäytön positiiviset ympäristövaikutukset, kun tavara pidetään käytössä uuden ostamisen sijaan.
- **Hyöty ja käyttö:** Tuloksia käytetään organisaation toiminnan kehittämiseen ja viestinnässä.
- RENET koostaa verkoston vaikutukset säästettyjen luonnonvarojen ja vältettyjen CO₂-päästöjen osalta, sekä uudelleenkäyttömäärät.

RENET

Uudelleenkäyttö-
verkosto

RENET-uudelleenkäyttöverkoston jäsenorganisaatio

Esimerkki Yritys

on vuonna **2022** säästänyt

10 000 kg kiinteitä luonnonvaroja ja

2 000 kg hiilidioksidipäästöjä

myymällä yli 250 000 kpl tuotteita uudelleenkäyttöön.

Uudelleenkäyttöbarometri

➤ Miksi?

- Yksimielisyys siitä, että tarvitsemme lisää ymmärrystä uudelleenkäyttöalan nykytilasta, jotta kykenemme tehokkaammin viestimään alamme vaikutuksista yhteiskuntaan ja lobbaamaan päätöksentekoa uudelleenkäytön etujen mukaisesti. **(alustavan kysely, RREUSE kv-tutkimus, keskustelut, tapahtumat, työryhmät yms... kaikissa sama viesti)**
- Näiden tarpeiden ja tunnistettujen indikaattorien ympärille on rakentunut uudelleenkäyttöbarometri
- Uudelleenkäyttöbarometri kokoaa tietoa yhteen alastamme, ja RENET julkistaa tilastollisia tuloksia kuvaamaan alan nykytilaa verkkosivuillaan www.renet.fi.
- **Neljään osa-alueetta:** organisaatiotiedot, sosiaalitaloudelliset kysymykset, ympäristö, ja laatu/ammattitaito/koulutus.

➤ Miten toteutetaan?

- Saa käydä tutustumassa ja vastailemassa ajatuksia <https://forms.gle/XN52hsma64u75UPw6> (testiversio)
- **Kohderyhmä:** RENET verkostojäsenet
- **Toteutusväli:** Vuosittain verkostojäsenille

Konsultoinnit

➤ Mitä?

- Konsultoimme kymmentä toimijaa uusien uudelleenkäyttöpisteiden perustamiseen liittyen.
- Keskustelut osoittivat, että kenttä on hyvin, hyvin laaja ja jokainen tapaus on täysin omanlaisensa.
- Konsultoinneissa todettiin erityisen tarpeelliseksi se, että **meillä oli taustallamme verkosto, jonka toimijoiden ja toimintojen pariin saatoimme ohjata kehitystyötä tekevät ihmiset.**

➤ Kenelle?

- Hankkeessa verkostojäsenille tai potentiaalisille jäsenille.

➤ Miten?

- Konsultoiva aloituskeskustelu → Järjestimme osana konsultaatioita useita vierailuita ja yhdistimme mahdollisesti yhteistyöstä kiinnostuneita tahoja toisiinsa → Palauteen kerääminen.

➤ Hyöty ja käyttö?

- Konsultoivat keskustelut paketoitiin itsearviointiin ja vertaisoppimisen konseptiin jäsenpalveluiksi.

Oppilaitosyhteistyö

➤ **Opinnäytetyöt: 6 kpl.**

- **Metropolia, HAMK, LapinAMK, Turun AMK**
- Uudelleenkäytön esteet ja mahdollisuudet
- Alueellinen selvitys uudelleenkäyttötoimijoiden saavutettavuudesta
- Vaatteiden ja kodintekstiilien uudelleenkäytön tutkimusta
- Uudelleenkäyttöbarometri
- Jätelaitoksien tilanne ja suunnitelmat, kuinka materiaalivirrat saadaan ohjattua kierrätyksen sijaan uudelleenkäyttöön
- Oppari liittyen uudelleenkäyttöön ja valtakunnalliseen jätesuunnitelmaan

➤ **Kurssiyhteistyöt - 4 kpl HAMK ammattikorkeakoulu**

• **YHTEENSÄ 164 OPPILASTA**

- Reuse positioning and branding
- Reuse digital marketing expression
- Reuse content laboratory
- Principles of sustainability.

➤ **Projektityöt**

- **Palvelumuotoilun Design sprint**
 - Verkoston nettisivut
 - Jäseneksi tulemisen prosessi
 - Laatu-merkki & RENET brändi
- **Projektitoimisto (opiskelijat)**
 - Luonnonvarasäästölaskurin yhdistäminen kotisivuille

Laatukehittämisen check list

Organisaation EFQM itsearviointi vapaaehtaisen linssin avulla:

- Kiertotalouden linssi
- YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden linssi
- Netto nolla periaatteiden mukainen linssi
- Innovaatiolinssi

- Osallistu aktiivisesti RENET verkoston tapahtumiin ja toimintaan. **(Tietotaidon jakaminen & verkostoituminen)**
- Hyödynnä RENET verkoston luonnonvarojen säästälaskentaa. **(Uudelleenkäytön hyödyistä viestiminen)**
- Vastaa uudelleenkäyttöbarometriin. **(Alan läpinäkyvyyden kehittäminen)**

- Vertaisoppimistreffien sopiminen toisen RENET verkostojäsen organisaation kanssa.
- Itsearviointiin ja vertaisoppimistreffien tuloksena syntyneiden kehitystoimenpiteiden listaus ja priorisointi

Stepit:

1. Hahmotetaan askelkartta kehitystyölle.
2. Pohditaan tarvittavia työkaluja toteutukseen.
3. Kartoitetaan tarvittavia kumppaneita.

Laajempi verkostoituminen ja tulevaisuus

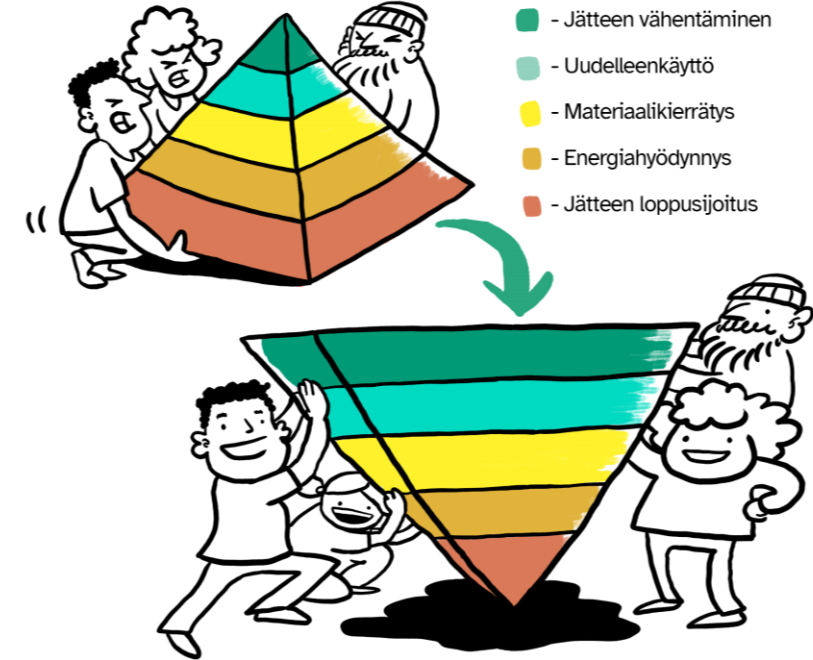

Uudelleenkäytön pyöreä pöytä

- **Mitä:** Uudelleenkäytön pyöreän pöydän agendalla on jätelain ja Valtsun tavoitteiden toteutumisen varmistaminen.
- **Kenelle:** Alan sidosryhmät, mm. uudelleenkäyttötoimijat, kunnat, jätelaitokset, tuottajavastuuorganisaatiot.
- **Miten:** Ympäristöministeriö ja RENET kutsuvat toimijoita mukaan ensimmäisen kerran tammikuussa 2024.
- **Jatkossa:** RENET organisoii kokoontumisen n. 2-4 kertaa vuodessa.
- **Tavoite:** Keinoja ja yhteistyötä jätelain ja Valtsun tavoitteiden toteuttamiseksi, ajankohtaista tietoa ja hyvien käytäntöjen jakaminen, yhteistyömahdollisuuksien löytäminen.
- **Miksi:** Yhteistyö eri toimijoiden kesken on tärkeää, jotta jätelain ja Valtsun tavoitteet saavutetaan.

Uudelleenkäytön kuperkeikka!

RENET Uudelleenkäyttöverkosto tekee työtä parantaakseen uudelleenkäyttöalan toimintaedellytyksiä. Uudelleenkäyttöratkaisut, kuten korjaus, kunnostus ja käytettyjen tavaroiden myynti, ovat olennainen osa kestävästä kiertotalousyhteiskunnasta.

circwaste

RENET
Reuse Network Finland

Circwaste-project receives financial support from EU for the production of its material. The views reflected within the content are entirely the project's own and the EU commission is not responsible for any use of them.

materiaalikiertoon.fi

Kierrätys-
keskus

RENET
Uudelleenkäyttöverkosto

Johtopäätöksiä & verkoston tulevaisuus

- **Verkoston rakentamisesta ja yhteisestä laatutyöstä**
 - Verkoston rakentaminen vaatii PALJON aikaa ja keskustelua, ei liikaa kiirettä ja pitää luottaa prosessiin.
 - Avoimin mielin ja valmiina vaihtamaan kurssia ja luopumaan omista ajatuksistaan.
- **Verkoston tulevaisuus:** riippuu paljon muutamasta seuraavasta vuodesta. Perustukset on nyt tehty, mutta talo on vielä rakentamatta

Hankkeita haussa:

- Uudelleenkäytön aika on NYT!, EAKR
 - Hakemus jätetty 2.10. (Uudelleenkäyttö edellä kehitetään kaupanalan toimintaa, yhteistyötä ja ekosysteemejä)
- Sanottavaa uudelleenkäytöstä, Nessling-säätiö
 - Hakemus jätetty syyskuun alussa (Valtakunnallista viestintämateriaalia ja kampanja uudelleenkäytöstä)

Pohdintaa

➤ Yhteiskunnallisesta muutoksesta

- Uudelleenkäyttö hiljalleen valtavirtaistumassa ja bisnestoimijat löytävät uudelleenkäytön.
- Nykyisillä uudelleenkäyttötoimijoilla verkostot ja asiantuntemus, jota ei kannatta muutoksessa hukata → Ratkaisuna verkostoituminen ja yhteistyö.
- EU aloitti uudelleenkäyttödatan keruun hankeaikana. Verkosto auttaa tiedon keruuta alasta. Tämä on tärkeää tavoitteiden asettamiseksi ja alan kehittämiseksi

➤ Uudelleenkäytön järjestämisestä

- Pienestä osasta uudelleenkäyttökelpoista tavaraa on jo nykyään suht helppoa tehdä bisnestä
- Osalla tavarasta on **myyntiarvo**, mutta myynnillä juuri ja juuri katetaan logistiikan, lajittelun ja hinnoittelun jne kulut -> tämä toiminta tarvitsee yhteiskunnalta tukia ollakseen kannattavaa ja kehittyvää
- Lisäksi on tavaraa jolla on **käyttöarvo**, mutta ei juuri myyntiarvoa enää → Nämäkin syytä pitää käytössä.
- Tulevaisuudessa **uk-bisnestä** voi tehdä isommasta osasta kuin nykyään (ekodesign), mutta varmasti nuo kaksi muuta luokkaa pysyy → Tarkoittaa että uudelleenkäytön kunnollinen organisoiminen tarvitsee yhteiskunnan tukea.
- Nykyään tuet tulee lähinnä työllistämisen tukien kautta, tulevaisuudessa tuet voivat olla muutakin
- Uk tarjoaa paljon monenlaista työtä → Tulevaisuuden ala, johon kannattaa satsata (rahaa, ohjausta, koulutusta jne)